

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 529/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. októbra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Ščurym, advokátska kancelária, Mierová 1725, Čadca, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na informácie podľa čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Čadca v konaní vedenom pod ČVS: ORP-163/OO-CA-2014 a postupom Okresnej prokuratúry Čadca pri vybavení podnetu v konaní vedenom pod č. k. Pv 228/14/5502-36 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre jej neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. augusta 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na informácie podľa čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Čadca (ďalej len „okresné riaditeľstvo Policajného zboru“) v konaní vedenom pod ČVS: ORP-163/OO-CA-2014 a postupom Okresnej prokuratúry

Čadca (ďalej len „okresná prokuratúra“) pri vybavení podnetu v konaní vedenom pod č. k. Pv 228/14/5502-36.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je v postavení poškodeného účastníkom trestného konania vedeného pred okresným riaditeľstvom Policajného zboru pre trestné činy ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Sťažovateľ uvádza, že počas uskutočnených úkonov trestného konania – konfrontácií svedkov, nebolo zo strany orgánov činných v trestnom konaní umožnené jeho splnomocnencovi vyhotoviť z priebehu týchto výsluchov zvukový záznam. Uvedený postup príslušníka Policajného zboru namietal sťažovateľ u dozorujúcej prokuratúry, ktorá posúdila jeho námietky ako podnet, avšak neopodstatnený s poukazom na neverejnosť prípravného konania.

Sťažovateľ argumentuje, že označeným postupom orgánov činných v trestnom konaní došlo k porušeniu jednej zo základných zásad trestného konania, zásady zdržanlivosti a primeranosti, ktorá vyžaduje taký postup orgánov činných v trestnom konaní, ktorý obmedzuje akékoľvek zásahy do základných práv a slobôd účastníkov trestného konania na nevyhnutnú mieru potrebnú na dosiahnutie účelu trestného konania.

Podľa názoru sťažovateľa mu orgány činné v trestnom konaní svojím postupom odňali základné právo na informácie garantované čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy, kde sťažovateľ svoje stanovisko argumentačne podporuje poukazom na, podľa jeho názoru, súvisiacu judikatúru ústavného súdu, ktorou bolo konštatované porušenie základného práva podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy v štádiu súdneho konania.

Sťažovateľ je toho názoru, že *„neverejnosť prípravného štádia trestného konania nelimituje (neobmedzuje) tú ktorú stranu trestného konania na to, aby si z úkonu nevyhotovoval zvukový záznam. Neverejnosť znamená, že úkonu sa nezúčastňuje široká verejnosť, ktorá by mohla dohliadať prípadným svojim verejným tlakom na zákonnosť týchto*

úkonov, avšak domnievam sa, že pokiaľ osoba, ktorá sa zúčastní úkonu OČTK, si zvolí na ochranu svojich záujmov vyhotovenie zvukového záznamu, tak pri tejto činnosti nemôže byť limitovaná.“

Sťažovateľ preto v závere sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol o porušení jeho základného práva podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy postupom okresného riaditeľstva Policajného zboru v konaní vedenom pod ČVS: ORP-163/OO-CA-2014 a postupom okresnej prokuratúry pri vybavení podnetu v konaní vedenom pod č. k. Pv 228/14/5502-36 „opatrenie“ okresnej prokuratúry zrušil a vrátil vec okresnej prokuratúre na ďalšie konanie a priznal mu tiež náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ porušenie svojho základného práva podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy vidí v postupe príslušníka Policajného zboru, ktorý mu ako účastníkovi vedeného trestného konania neumožnil vyhotoviť si prostredníctvom splnomocnenca zvukový záznam z priebehu realizovaných úkonov, a tiež v spôsobe vybavenia jeho podnetu okresnou prokuratúrou, ktorá sa s postupom príslušníka Policajného zboru stotožnila odkazujúc na neverejný charakter prípravného konania. Sťažovateľ považuje postup oboch orgánov činných v trestnom konaní *„za zrejmy exces z ich právomocí, pretože svoje rozhodnutie nepodložili žiadnym relevantným odkazom na právny predpis alebo konštantnú judikatúru súdov“*.

V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu sa v konaní o individuálnych sťažnostiach fyzických a právnických osôb namietajúcich porušenie svojich základných práv alebo slobôd uplatňuje princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu, z ktorého vyplýva povinnosť sťažovateľa pred tým, ako uplatní ochranu svojich základných práv a slobôd pred ústavným súdom, vyčerpať jemu dostupné a účinné právne prostriedky ochrany pred iným orgánom verejnej moci. V opačnom prípade ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie, resp. pre jej neprípustnosť (obdobne napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06).

Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (m. m. I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, resp. iný právny prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (obdobne I. ÚS 36/96).

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu

a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre sa podnetom rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor.

Sťažovateľovi teda poskytuje možnosť domáhať sa preskúmania postupu okresnej prokuratúry pri vybavení jeho podnetu citované ustanovenie § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre.

Sťažovateľ teda disponuje dostatočne účinným prostriedkom nápravy namietaného porušenia svojho základného práva (pozri obdobne III. ÚS 214/07). V prípade zistenia neústavnosti v zmysle námietok sťažovateľa vo vzťahu k označenému postupu orgánov činných v trestnom konaní má príslušný nadriadený prokurátor pri vybavení opakovaného podnetu oprávnenie záväzným pokynom nariadiť zjednanie nápravy.

Vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základného práva účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa

čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Ústavný súd zotrúva v súlade so svojou doterajšou judikatúrou na tom, že sťažovateľ je pred podaním sťažnosti ústavnému súdu povinný vyčerpať všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov (napr. III. ÚS 152/03, II. ÚS 94/06).

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa smerujúcu proti označenému postupu okresného riaditeľstva Policajného zboru a okresnej prokuratúry posúdil ako neprípustnú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd v zmysle § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa odmietol, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. októbra 2015